

Lankide maiteak,

*ADDEko sortzaileen batzordetik datorren apirilaren 29an Bilbon ospatuko dugun **BLADE DANCER 2049** dantza konpainien topaketan parte hartzera gonbidatu nahi zaituztegu.*

Topaketa bat diseinatu dugu, ADDEko sortzaileen batzordeak azken urteotan landu dituen gogoeta batzuk zuei aurkeztu eta zuekin kontrastatzeko.

Zuen laguntza behar dugu sektorearen etorkizuna pentsatzeko. Jarraian, ADDEko sortzaileen batzordeak bildu dituen gogoeta eta ondorio batzuk aurkezten ditugu.

- *Konpainien topaketa 2021.*
- *EJren dirulaguntzak, azken hiru urteetan.*
- *SAREAko Dantza Zirkuitoa.*

KONPAINIEN TOPAKETA “EZ DU BALIO NEGAR EGITEAK” 2021. URTEA.

2021eko ekainaren 25ean, Errenteriako Lekuona Fabrikan dantza konpainientzako jardunaldia egin genuen “Ez du balio negar egiteak”. Topaketa honen helburua Euskadiko dantza konpainia profesionalen artean topaketa eta eztabaida gune bat sortu ahal izatea zen. ADDEn bazkideguta, profil profesional desberdinak daude, eta garrantzitsua iruditzen zitzaigun euskal sortzaileei ahotsa ematea, problematiken mapaketa txiki bat egitea eta esperientziak eta arazo komunen konponbideak partekatu ahal izatea.

Asmo horrekin, 4 eztabaida-mahai sortu ziren. 1. Ekoizpena; 2. Egiturak; 3. Administrazioa eta legezketasuna; eta 4. Birak eta merkatuak.

Dokumentu honetan, parte-hartzaileek emandako informazioa laburbiltzen eta taldekatzen saiatu gara.

Ondorio batzuk:

Euskadin konpainien profil oso desberdinak ditugu. Batzuek modu amateurrean lan egiten dute, non dantzariak beste lan batzuk dituzten eta dantza hobby edo bigarren lanbide bat den. Beste batzuk, langileei alta ematen dieten konpainia profesionalak, elkarteetan, autonomoetan eta artisten kooperatiben inguruan lan egiten duten batzuetan biltzen dira.

Uste dugu beharrezkoa dela euskal sektorearen berezko aberastasun horri eustea, betiere langileen eskubideak babestu eta betetzen badira.

Oro har, egiturak artistaren inguruan mugitzen dira, eta, askotan, sormen- eta ekoizpen-lana garatzen du gai ekonomikoetarako gestoria baten laguntzarekin.

Egiturak moldagarriak dira, eta askotan dibertsifikatuta egoten dira, beste konpainia batzuentzat lan egiten dutelako eta hainbat lan egiten dituztelako: pedagogia, interpretazioa, zuzendaritza...

Ekoizpen-aldian, gehienetan, lanez gainezka egoten dira, baina ez dute diru-sarrera edo onura nahikorik kudeaketa-lanetan aritzen den pertsona bat kontratatzeke.

Ezin da, nolana ere, egituraz hitz egin izatekotan mikroegituraz hitz egin beharko genuke, gehienak alde artistikoa lantzen duten pertsona batek edo bik osatzen baitituzte, eta batzuetan artistak eta kudeatzaileak.

Mikroegiturak laguntza publikoei esker mantentzen dira, batez ere pieza bat ekoizteko/sortzeko prozesuan, eta ikuskizunen kontratazioak dira konpainien diru-iturri nagusia. Lehenago aipatu dugun moldagarritasun horri esker, batzuek urtean zehar egitura bat mantentzea lortzen dute, sormen-lana dibertsifikatuz eta beste arlo batzuetan lan eginez, hala nola ikerketan, prestakuntzan eta abar.

Elkarrizketatu guztientzat arazo bat da urte osoan zehar egitura finko bat izatea eta langile nahikoak izatea.

EJren DIRULAGUNTZAK AZKEN HIRU URTEETAN

Ikusi dugu azken hiru urteetan aldaketa gutxi izan direla diru-laguntzak ematean. Datu bereizgarri gisa, 2021ean eskatzaile gehiagori laguntzak eman zaizkiola eta dantza-konpainia bati itunpeko zirkuituari diru-laguntza eman zaiola ikus dezakegu. Ikusi dugu, halaber, jende gutxi animatzen dela Ekoizpena II eskatzera.

Eusko Jaurlaritzarekin batera, konpainien eta sortzaileen irisgarritasuna nola erraztu ikusten ari gara, ekoizpena I-etik II-ra pasatzeko; esate baterako, konpainiek egiten dituzten sentsibilizazio-ekintzak bolo gisa kontatuz, eta egindako boloak baloratzeko kontuan hartu beharreko beste lege-gai batzuk begiratzuz.

Era berean, ikusten ari gara, bolo gutxi dauden arren, gero eta gehiago garela sortzeko diru-laguntza eskatzen dugun konpainiak eta sortzaileak, interprete izateari utzi eta denok sortzaile bihurtuz. Ildo horretan, diru-laguntza eskaerak handitu egin dira. Sortzaileen batzordetik lanean ari gara izen-ematea errazteko eta formula erraztaileagoak sortzeko, eta, horrez gain, ahalik eta epaimahairik anitzena osatzeko.

Kontuan hartu beharreko beste puntu bat da konpainia asko elkarte gisa eratuta daudela; horregatik, Eusko Jaurlaritzarekin hitz egin nahi dugu, diru-laguntzak emateari buruz etorkizunerako estrategiak pentsatzeko.

Banaketarako laguntza berriari dagokionez. Hori hobetzen eta konpainia guztien errealitatera egokitzen lagunduko duten proposamenak egiten ari gara.

SAREAKO DANTZA ZIRKUITUA

ADDEtik SAREAKo antzokien programazioa berrikusi dugu azken lau urteetan. Positibotzat jotzen ditugun aldaketak ikusi ahal izan ditugu, baina baita kezkatzen gaituzten datu batzuk ere.

Kontratatutako funtzioen kopurua ia bikoiztu egin da 2018-2022 aldian, 77 izatetik 131 izatera igaro baita. Era berean, emakumeek zuzendutako konpainien eta ikuskizunen presentziak gora egin du, eta aurten programazioaren % 45 izan da, 2019ko % 27aren aldean. 2022ko programazioaren % 40 gizonezkoen zuzendaritzakoa da (2019an % 60koa izan zen) eta gainerakoa zuzendaritza mistokoa (2022an % 15ekoa eta 2019an % 12koa). Dantza Zirkuitua osatzen duten antzokien kopurua ere hazi egin da.

Oro har, oso positibotzat jotzen ditugu aldaketa horiek. Era berean, oso positiboki ikusten dugu sektoreari laguntzeko neurri instituzionalak dituzten lurraldeek, Gipuzkoak kasu, presentzia handiagoa dauka programazioan. Gure ustez, esperientzia horiek politika kultural arrakastatsuen kasu bat dira, eta laguntza eman diezagukete erakunde gehiago inplikatzeko erakustaldi koreografikoaren garapenean.

Hala ere, gure zifrak baxuak dira oraindik, beste arte eszeniko batzuetakoekin alderatuta, nahiz eta gero eta konpainia gehiagok parte hartu zirkuituan (gaur egun 47 konpainia).

Sektorearen, antzokien eta erakundeen arteko azterketa bateratua egin beharko genukeela pentsatzen dugu, egoera baloratzeko eta ulertzeko. Gure ustez, konpainien gorakada horrek ez dio hainbeste sormen-beharrari erantzuten, baizik eta interprete eta koreografoentzako lan-aukeren gabeziari, autoprodukzioan baitute lan-irteera bakarra. Era berean, zalantzak sortzen zaizkigu konpainia horietako batzuen profilarri eta egiturari buruz, bai eta dantzariei eskaintzen dizkieten lan-baldintzei buruz ere. Kontuan izan behar dugu SAREAren programazioa osatzen duten konpainiak konpainia profesionalak, erdi-profesionalak eta amateurak direla.

Bilborocken itxarongo zaituztegu apirilaren 29an!

ADDEko sortzaileen batzordea